

తండ్రి మనసు

రాత్రి పదిగంటలు దూరంలో యెక్కడో కుక్కలు అరుస్తున్నాయి.

ఆ రోజు దినపత్రిక చదవడానికి అప్పుడు సమయం చిక్కిన వెంకటపతి శ్రద్ధగా దినపత్రిక చదువుతున్నాడు.

గడియారం పదికొట్టింది. వెంకటపతి అప్పుడప్పుడూ వీధి ద్వారం కేసి చూస్తున్నాడు.

వెంకటపతి భార్య నిర్మల వంట గదిలో సామాన్లు చక్కబెట్టుకుని అప్పుడే వచ్చింది. చీర చెంగుతో తడి చేతులు తుడుచుకుంటూ “ ఏమిటండీ, యింకా న్యూస్ పేపరు చదవడం పూర్తి కాలా ?”

అంది నిర్మల, భర్త పక్కనే సోఫాలో కూచుంటూ

వెంకటపతి, కళ్ళద్దాలు ఓ సారి సవరించుకుని భార్యకేసి చూశాడు.

“నేనేం చదివినా, ఆషామాషీగా గాకుండా విపులంగా చదువుతాను నిర్మలా ; ఆ విషయం నీకు తెలుసు. అందుకే కాస్త సమయం పడుతుంది. ఔను పదయ్యింది. సుందరం యింకా రాలేదేం?” అన్నాడు.

“వస్తాడు లెండీ! మీరు అనవసరంగా కంగారుపడుతూ వుంటారు. వాడేం చిన్న పిల్లడా యింకా ఇంకా మనవాడు నయం. ఈ కాలం కుర్రాళ్ళని చాలా మందిని చూస్తున్నాంగా - ఇంటి పట్టునే వుండరు. రాత్రి యెప్పుడు యిల్లు చేరుకుంటారో, వాళ్ళకే తెలీదు” అంది నిర్మల.

నిర్మల, అలా అనడం కొత్తకాదు... వెంకటపతి యెన్నోసార్లు భార్యనోట అటువంటి సమర్థన విన్నాడు. పొడిగ నవ్వేడు.

“ఎవరో యెలాగో వున్నారని, వాల్చని ఉదాహరణగా తీసుకోకూడదు నిర్మలా ; ముఖ్యంగా చెడు సాంప్రదాయంలో! మంచిని దృక్పథంలో పెట్టుకుని, వుదాహరణలు యెందుకు చెప్పుకో

కూడదూ? నేను అనవసరంగా కంగారు పడుతున్నానని అనుకుంటావు గాని, నా మనసులోని ఆరాటం నీకు అర్థం కాదు. నీకే కాదు - పిల్లలకీ అర్థం కాదు. ఇన్నేళ్ళు నాతో సహజీవనం చేసిన నీకే అర్థం గాకపోతే, పిల్లలకేం అర్థమవుతుందని?" అన్నాడు ఓ చిన్న నిట్టూర్పు విడుస్తూ చదడం పూర్తయ్యాక న్యూస్ పేపర్ని మడతపెట్టి బల్లమీద పెట్టేశాడు వెంకటపతి.

తలుపు తట్టిన చప్పుడయ్యింది. 'అదిగో నండీ వాడొచ్చేశాడు' అంటూ చరచరా వెళ్ళి తలుపు తెరిచింది నిర్మల.

సుందరం లోపలికి వచ్చాడు. తండ్రిని చూసి మొహం దించుకుని లోపలికి వెళ్ళిపోబోయాడు. నిర్మల తలుపు గడియ పెట్టి వచ్చింది 'ఒరేయ్ అబ్బాయ్...' మెల్లగా అన్నాడు వెంకటపతి. సుందరం గతుక్కుమన్నాడు. ఆగిపోయి వెనక్కి వచ్చాడు

"ఏం నాన్నా!" కింది చూపులు చూస్తూ అన్నాడు.

"ఎక్కడి కెళ్ళావురా? ఇంత రాత్రి వరకూ యెక్కడ తిరుగుతున్నావు?" సౌమ్యంగానే ప్రశ్నించాడు, వెంకటపతి.

తండ్రి గర్జించనందుకు సంతోషించాడు సుందరం.

"స్నేహితులు రమ్మని బలవంతం చేస్తే సినిమాకి వెళ్ళాను నాన్న" మెల్లగా అన్నాడు.

"రోజూ యేదో ఒక సాకుతో యిలా తిరుగుతూనే వున్నావురా. అంతే కాని నీ భవిష్యత్తు గురించి, నీ జీవితం గురించి, యేనాడైనా ఆలోచించావట్రా? డిగ్రీ పాసై మూడేళ్ళయింది. నీ జీవితానికి స్థిరత్వం యేర్పడలేదింక. నీ జీవిత గమ్యం గురించి ఆలోచించవేంరా?" నిర్మల చప్పున కలిగించు కుంది. "ఇప్పుడివన్నీ యెందుకండీ? వాడు మాత్రం వూరికే కూచున్నాడా? పరీక్షలకు వెళ్తున్నాడాయే. అదృష్టం కలిసి రాకపోతే వాడు మాత్రం యేం జేస్తాడు చెప్పండి?" "అదృష్టం కలిసి రావాలి. నేనూ ఒప్పుకుంటాను నిర్మలా; కాని, మానవ ప్రయత్నమన్నది కూడా వుండాలి కదా, అదృష్టమంటూ చేతులు ముడుచుకొని కూర్చుంటే కలిసొస్తుందనా నీ అభిప్రాయం? మన ప్రయత్నమూ వుండాలి"

"వాడు మాత్రం పరీక్షలకి చదివి వెళ్ళడంలేదూ" అంది నిర్మల

తల్లి మాటలు ఆసరాగా, ఆలంబనగా దొరికాయి సుందరంకి. ధైర్యాన్ని చిక్కబట్టుకున్నాడు. "ఔను నాన్న! ఏ పరీక్షకి వెళ్ళినా, యెంత కష్టపడి చదువుతున్నానో మీకు తెలీదు. కాని యేం లాభం? అమ్మ అన్నట్టు అదృష్టం కలిసి రావడంలేదు" అన్నాడు సుందరం.

వెంకటపతి మెల్లగా నవ్వేడు. “ మీ అమ్మ తెలివి తక్కువ కొద్దీ యిలా అంటుంటే చదువుకున్న నువ్వు, ఆమెకి వంత పాడ్డం ఆశ్చర్యంగా వుందిరా సుందరం. నువ్వు పరీక్షలకి వెళ్తున్నావు కాదనను. కాని ప్రతీ పరీక్షలోనూ నువ్వు తప్పుతున్నావూ అంటే నీకృషిలో యెక్కడో లోపముండున్న మాట ! పరీక్షల్లో పాసవుతున్న వాళ్ళందరూ అదృష్టం మీదే ఆధారపడే పాసవుతున్నారంటావా? లేదు అది వారి కృషి ఫలితం. నిరంతర శ్రమ ఫలం; ‘కృషిత్ నాస్తి దుర్భిక్షం’ అన్నారు పెద్దలు వూరికనే అన్నారా; శ్రమించు... యింకా శ్రమించు ఫలితం సాధిస్తావు” అని వెంకటపతి అంటుండగానే సుందరం అక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోయాడు.

వెంకటపతి మనస్సు చివుక్కుమంది.

సుందరం యెంత నిర్లక్ష్యంగా వెళ్ళిపోయాడు.

దీనికి కారణం యెవరు? వాడా? లేకా వాడి తల్లా?... అన్న ప్రశ్న వెంకటపతి మస్తిష్కంలో మెదిలింది. కాని, సరైన సమాధానం దొరకలేదు. ఇప్పటితరం యువతే అంతేమో అనిపించింది అతనికి. బరువుగా ఓ నిట్టూర్పు వదిలాడు.

“వెళ్ళు నిర్మలా, వాడికి భోజనం పెట్టు” అన్నాడు వెంకటపతి.

నిర్మల వంటగది కేసి వెళ్ళిపోయింది.

వెంకటపతి లేచి వంట గదికేసి నడిచాడు. సుందరం మాటలు వినిపించాయి.

అక్కడే నిశ్శబ్దంగా నుంచుని విన్నాడు.

“ఏంటమ్మా నాన్న యెప్పుడూ యిలాగే మాట్లాడతారు? ఓ సరదా లేదు... చట్టుబండలూ లేవు” విసుగ్గా అన్నాడు సుందరం. “పోనీలేరా! చెప్పింది మీ నాన్నేగా ఆయన తత్వమే అంత. నువ్వేం పట్టించుకోకు. భోంచేయ్” అంది నిర్మల.

వెంకటపతి మనస్సు దిగాలు పడింది. సుష్టూరు ముప్పైయేళ్ళు తనతో సంపారం సాగించిన భార్య తనని అర్థం చేసుకున్నది యింతేనా?... అనిపించింది. నిర్మల సుందరంతో అలా చెప్పకుండా తన అభిప్రాయాలకు మద్దతునిస్తూ వాడికి నచ్చజెప్పివుంటే యెంత బావుణ్ణు ? అనుకుని అక్కడి నుంచి వెనక్కి తిరిగి వచ్చేశాడు.

తన గదిలోకి పోయి మంచం మీద చేరపడ్డాడు.

వెంకటపతి డ్యూటీ నుంచి యింటికి వచ్చే సరికి సాయంత్రం యేడు గంటలు దాటి పది

నిమిషాలయ్యింది. “అమ్మాయ్ అరుణా, గ్లాసుతో మంచినీళ్ళు తీసుకురావమ్మా” అంటూ సోఫాలో కూచున్నాడు.

అరుణ రాలేదు కాని, నిర్మల గ్లాసుతో నీళ్ళు తీసుకొచ్చింది.

“మీ రేమిటి యింతవరకూ రాలేదా అని యెదురు చూస్తున్నానండీ. ఈ వేళ యింత ఆలస్యమయ్యిందేమండీ” అంది నిర్మల భర్తకి నీళ్ళు అందిస్తూ

వెంకటపతి నీళ్ళు తాగేసి ఖాళీ గ్లాసు భార్యకి అందించాడు.

“అర్జంటు పనుండటం వల్ల త్వరగా రాలేకపోయాను నిర్మలా ; అమ్మాయి యేదీ ?”

‘సినిమాకి వెళ్ళిందండీ’ మెల్లగా అంది నిర్మల.

వెంకటపతి మొహంలో రంగు మారింది “ సినిమాకా ? ఎవరితో!”

“ఎదురింటి శారద, పక్కింటి శాంత, అమ్మాయి కలిసి వెళ్ళారు”

వెంకటపతి మొహం కాస్తంత యెర్ర బారింది.

“నీకు యెన్నోసార్లు చెప్పాను నిర్మలా, అమ్మాయిని చీకటి పడ్డాక యెవ్వరి తోనూ పంపవద్దని, ఆ సినిమాకి తర్వాత యెప్పుడో నువ్వే తీసుకెళ్ళలేకపోయావా ?” చిరుకోపంతో అన్నాడు ‘ఇప్పుడు మాత్రం యేమయ్యిందండీ. ముగ్గురూ స్నేహితురాళ్ళు కలిసి వెళ్ళారు కదా. సినిమా హాలు కూడా దగ్గర్లోనే వుంది” అంది నిర్మల.

“నువ్వు ఆలోచించేది అంటే నిర్మలా ; కాస్తంత ముందు చూపు వుండదు. ఈ రోజుల్లో ఆడ పిల్లలు అగుపిస్తే చాలు కుర్రాళ్ళు యెలా టీజ్ చేస్తున్నారో మర్చిపోయవా ?”

నిర్మల విసుగ్గా మొహం పెట్టింది. “ అబ్బ మీతో యిదే చిక్కండీ; అమ్మాయి ఒంటరిగా వెళ్ళలేదు కదండీ. ముగ్గురు చదువుకున్న అమ్మాయిలు కలిసి వెళ్ళారు. ఇంకా టీజ్ చేసే ధైర్యం యే మగాడికి వుంటుందండీ?”

వెంకటపతి చిన్నగా నిట్టూర్చాడు. నిర్మల మొండి వాదన, అతని సహనాన్ని రెచ్చగొడుతోంది. “నీ మొండి వాదన నీదే నిర్మలా ! ముగ్గురూ కలిసి వెళ్ళారని, చదువుకున్న వాళ్ళని నువ్వు ధైర్యంగా చెప్పాద్దు. ఆ ముగ్గురూ అమ్మాయిలేగా, రోజూ న్యూస్ పేపర్లో యెన్నో వార్తలు చదువుతున్నావు. అయినా నువ్వు విషయాన్ని అర్థం చేసుకోవడం లేదూ అంటే నీ మీద నాకు జాలిపుడుతోంది నిర్మలా” అన్నాడు వెంకటపతి. భర్త మాటల్ని సీరియస్గా తీసుకోలేదు నిర్మల. “ ఏమీ కొంప

మునిగిపోదు. మీరేం కంగారు పడకండి. వెళ్ళి స్నానం చెయ్యండి. టిఫిను చేశాను. తీసుకుని కాఫీ తాగుదురు గాని” నిశ్చితంగా అంది.

వెంకటపతి, బరువుగా ఓ విశ్వాసం వదిలాడు. తల్లిగా నిర్మలకు యే మాత్రం బాధ్యత, భయమూ లేనందుకు యెంతో బాదపడ్డాడు. తాను తనింట్లోనే ఒంటరి వాడై పోయాడేమోనని పిస్తోంది వెంకటపతికి. వాళ్ళ మంచినే దృష్టిలో పెట్టుకుని చెబుతున్నా, అటు భార్యగాని, యిటు పిల్లలుగాని తనని అర్థం చేసుకోనందుకు లోలోన వ్యధచెందాడు. ఈ రకం వాతావరణం తన ఒక్కడి యింట్లోనే కాదని, ఆ మధ్య తన మిత్రుడు సాంబశివరావు చెప్పిన వైనం బట్టి అర్థమయ్యిందతనికి. బాహ్యంగా తెలీకపోయినా, యిటువంటి వాళ్ళింకా దేశంలో యెంత మంది వున్నారో యెవరికి తెలుసు?... అనుకున్నాడు. సినిమాల్లోనూ, నాటకాల్లోనూ, కథల్లోనూ తల్లి మనసుకే అధిక ప్రాధాన్యతనిస్తూ వుండటం గమనిస్తున్నాడు వెంకటపతి. అందుకు అతని హృదయం అప్పుడప్పుడూ స్పందించడం కూడా కద్దు. పిల్లల విషయంలో తల్లికి యెంత బాధ్యత వుందో తండ్రికి అంతే బాధ్యత వుందన్న నిజాన్ని వీళ్ళెందుకు గ్రహించారు. ఎక్కడో ఓ తండ్రి దుర్మార్గుడై, తాగుబోతై పిల్లల మంచి చెడ్డల్ని; వారి భవిష్యత్తుని పట్టించుకోని వాడిగా వుంటే వుండొచ్చు. అప్పుడు తల్లి మనసుకి ప్రాధాన్యత తప్పదు. కాని దాన్ని జనరలైజు చెయ్యడంయేం బావుంది ? సంపారంలో విష బిందువుల్నిచిమ్మి, సంసారాన్ని, చిన్నాభిన్నం చేసిన మాతృమూర్తి కూడా యెక్కడో వుండొచ్చు. అదీ జనరలైజు చెయ్యలేం. అన్న అభిప్రాయం వెంకటపతిది. తండ్రిగా తన బాధ్యత నిర్వహణలో పిల్లల శ్రేయస్సు కోసమే కష్టించి ధనార్జన చేసి వాళ్ళ అభివృద్ధికి కాంక్షిస్తాడు. యే తండ్రి అయినా వాళ్ళ మంచినే కాంక్షిస్తాడు. వాళ్ళుతప్పత్రోవన పడకుండా తీర్చి దిద్దుతాడు. అటువంటి తండ్రి అనుభూతుల్ని పిల్లలు యెంతవరకు అవగాహన చేసుకుంటున్నారు... అన్న ప్రశ్న వెంకటపతిలో వుద్భవించింది.

స్నానం ముగించి వచ్చాక టిఫిను చేసి కాఫీ తీసుకున్నాడు వెంకటపతి.

“నిర్మలా, ఆ దినపత్రిక యిలా తీసుకురా” అన్నాడు సోఫాలో జేరబడి.

నిర్మల దినపత్రిక తెచ్చి అందించింది. దినపత్రిక చదవడంలో నిమగ్నుడయ్యాడు వెంకటపతి.

తొమ్మిదిన్నర కావస్తోంది.

ఆ రోజు సుందరం మాత్రం తొందరగానే యిల్లు చేరుకుని బుద్ధిగా చదువుకుంటున్నాడు

అరుణ ఇంకా సినిమా నుంచి రాలేదన్న ఆరాటం వెంకటపతిని నిశ్చలంగా వుండనీయలేదు.

అతని ద్విక్కులు ద్వారం కేసే వుంటున్నాయ్.

“నిర్మలా..”

“ఎవరిటండి ?”

“సినిమా యీ సరికి విడిచిపెట్టి వుంటారంటావా?”

“అబ్బబ్బ మీతో గొప్ప చిక్కండీ, విడిచిపెట్టేస్తారు. ఇంక అమ్మాయి వచ్చేసే వేళయింది కూడా. ఎందుకా కంగారు?” వినుగ్గా అంది నిర్మల.

తనకి వున్న ఆరాటం, తల్లిగా ఆమెకు యెందుకు లేదో వెంకటపతికి అర్థం కాలేదు.

భార్య వినుగు గమనించి మరేవీ అనలేకపోయాడు.

పేపరు చదవడంలో నిమగ్నుడయ్యాడు. పది నిమిషాలు గడిచింది. తలుపు తట్టిన చప్పుడయ్యింది.

నిర్మల ఉత్సాహంగా లేచింది.

“అదిగోనండి అమ్మాయి వచ్చేసింది. మీరు వూరికనే కంగారు పడిపోతారండీ” అంటూ చరచరా వెళ్ళి తలుపు తెరిచింది.

ఎదురుగా ఆ వీధిలోనే వుంటున్న రామనాథం. అతని వెనుక అరుణ కనిపించారు నిర్మలకి. “రండి అన్నయ్యగారూ” అంటూ ఆహ్వానించింది నిర్మల.

రామనాథం లోపలికి వచ్చాడు. అరుణ బితుకు బితుకు మంటూ తల్లి వెంట వచ్చింది. కూతురు ముఖ కనళికలు, ఆ కంగారు గమనించి ఆశ్చర్యపోయింది నిర్మల.

“ ఏమయ్యిందే!!” అంది మెల్లగా.

“అమ్మాయి యేం చెబుతుంది చెల్లాయ్. నేను చెబుతాగా” అంటూ వెంకటపతి పక్కనే సోఫాల్లో కూలబడ్డాడు రామనాథం.

వెంకటపతి అయోమయంగా చూస్తున్నాడు. ఆ సమయంలో రామనాథం యెందుకు వచ్చాడో అతని వూహాకి అందలేదు.

“ఔనూ మీ అమ్మాయిని సినిమాకి ఒంటరిగా యెందుకు పంపించారు వెంకటపతి? అదీ సాయంత్రం ఆటకీ?” ప్రశ్నించాడు రామనాథం.

ఈ విషయంలో రామనాథం ఎందుకని ఏవగించుకుంటున్నాడా అని మొహం ముడుచుకుంది నిర్మల. ఆయన్ని అడిగితే యేం చెబుతారు అనుకుంది.

“ఒంటరిగా వెళ్ళలేదు అన్నయ్యగారూ. శారద, శాంతి, అమ్మాయి కలిసి వెళ్ళారు.”

“పాతకాలం కాదమ్మా చెల్లాయ్; ఇప్పుడు అల్లరిమూక అధికమయ్యింది. అమ్మాయిల్ని ఆట పట్టించడమే కొందరికీ ధ్యేయంగా మారిపోయింది. స్త్రీలంటే చులకనభావం పెరిగిపోయింది. యువ కుల్లో అదృష్టవశాత్తూ నేనూ అదే సినిమాకి వెళ్ళి అదే క్లాసులో అదే వరుసలో వున్నానుగా బట్టి సరి పోయింది. లేకుంటే వీళ్ళ ముగ్గుర్ని వాళ్ళెంతగా ఆట పట్టించే వారో!”

వెంకటపతి కూతురు కేసి యెర్రగా చూశాడు.

“ఔనా అరుణా?” గద్దించాడు.

అరుణ తండ్రికేసి బితుగ్గా చూసింది. “ఔను నాన్నా, రామనాథం బాబాయ్ మేం కూచున్న వరుసలోనే వుండటం మా అదృష్టం. లేకుంటే కోతిమూకతో మేం గొడవ పడాల్సి వచ్చేది” అంది మెల్లగా.

నిర్మల మొహం వివర్ణ మయ్యింది.

వెంకటపతి భార్య వేపు చిరుకోపంతో చూశాడు.

“విన్నవా నిర్మలా మనవాడు అక్కడున్నాడు కాబట్టి సరిపోయింది. లేకపోతే అనవసరంగా వీళ్ళ ముగ్గురూ అల్లరిపాలయ్యేవారే కదా! అందుకే నేను చెబుతూ వుంటాను. అలా అమ్మాయిని పంపించొద్దని. కాని నువ్వు వింటేగా? పైగా నన్ను అపార్థం చేసుకుంటావు” అన్నాడు విసురుగా.

నిర్మల యేం సమాధానం చెబుతుందని? అవాక్కయిపోయింది.

“ఏదో జరిగేందేదో జరిగిపోయింది. ఇంకెప్పుడూ యిలా వెళ్ళొద్దమ్మా అరుణా.

మీ అమ్మా నాన్న వెళ్ళినప్పుడే వెళ్ళు లేదా స్త్రీలలోకి వెళ్ళు. మనం ఆశించినంత మార్పు సంఘంలో రాలేదమ్మా యింక. మరి వెళ్ళొస్తానా పతి’ అంటూ లేచాడు సోమనాథం.

“థాంక్స్ రా నాదం...” కృతజ్ఞత చెప్పుకున్నాడు వెంకటపతి.

“దానికేం లేరా వస్తా..” అనేసి వెళ్ళిపోయాడు రామనాథం. అప్పుడే అక్కడికి వచ్చాడు సుందరం.

“ఏమయ్యిందమ్మా” ప్రశ్నించాడు.

వెంకటపతి కోపంగా వున్నాడేమో!! “చెప్ప నిర్మలా” అన్నాడు.

“మీ చెల్లాయి, శారద, శాంతి కలిసి సినిమాకి వెళ్ళారని చెప్పాను కదురా. వీళ్ళ ముగ్గుర్ని ఆట పట్టించారట కొందరు వెధవలు. సమయానికి రామనాథం బాబాయ్ అదే వరుసలో వుండటం

మంచిదయ్యింది. ఆయన వీళ్ళ ముగ్గుర్ని ఇళ్ళకు తీసుకొచ్చారు” చెప్పింది నిర్మల.

“అయినా చెల్లాయిని యెందుకలా పంపావమ్మా? మనందరం వెళ్ళినపుడే తీసుకుపోతే కదూ? లేకుంటే నువ్వు వెళ్ళినపుడయినా ఆడవాళ్ళ క్లాసుకి తీసుకుపోతే పోయేది. అదీ కాకపోతే మేట్నీకి వెళ్తే బావుండేది కదా. ఇప్పుడేమంత తొందరొచ్చిందని పంపావు?” సాధారణంగా తల్లికి వంతపాడే సుందరం ఆమెకి వ్యతిరేకి అయ్యాడీ విషయంలా.

వెంకటపతి యిప్పుడు గొప్ప సదవకాశం దొరికింది. తనమనసులో రగులుతున్న ఆవేదనని వ్యక్తీకరించాలనుకున్నాడు.

“ఒరేయ్ అబ్బాయ్, యిప్పుడేదో ఇబ్బంది యెదురయ్యింది గాబట్టి అందరం యేమోమో అనుకుంటున్నాం. ఇదే విషయాన్ని మీ అమ్మతో యెప్పుడూ చెబుతూనే ఉన్నాను. కాని, నా మాట యెవరు వింటున్నారని? మొన్నను నువ్వు ఆలస్యంగా యింటికొస్తే నేను కలిగించుకొని నీ శ్రేయస్సు కోరియేమో అన్నానని నీకు కోపం వచ్చింది. పరోక్షంగానన్ను యేవగించుకున్నావు. నీకు వంత పాడింది మీ అమ్మ. మీ చెల్లాయి విషయంలానూ, గతంలో యెన్నో సందర్భాల్లో యిలా జరిగింది. మీ అమ్మేమో మిమ్మల్ని సమర్థించి లేదా నాకు వ్యతిరేకంగా మాట్లాడి మీ అభిమానాన్ని సంపాదిస్తోంది. అక్కడికి నేనే ఒంటరివాడిని అవుతున్నాను. కాని వివేకంతో ఆలోచిస్తే నేను చేసిన తప్పేవిటి? నేనేం చెప్పినా మీ మంచిని కాంక్షించే చెబుతున్నాను. మీ అభివృద్ధి కోరి చెబుతున్నాను. దాన్ని మీరు అపార్థం చేసుకొని నన్నో విరోధిలా లోలోన సృష్టించుకుంటే నేనేం చేసేది? నా సహృదయానీ, నా శ్రేయోభిలాషిత్వాన్ని యెందుకు గుర్తించరు? తండ్రిగా నాకూ ఓ మనస్సుంది. అది మీ మంచిని కాంక్షిస్తుందని, మీకుయెటువంటి కష్టం కలిగినా ఆక్రోశిస్తుందని, యెందుకు గ్రహించరు” అంటూ క్షణం ఆగాడు వెంకటపతి, అతని గొంతు కాస్తంత జీరవోయింది.

ఆ క్షణం ఆ గదిలో వాతావరణం నిశ్శబ్దంగా వుంది. ఎవరూమాట్లాడానికి సాహసించలేకపోయారు. వెంకటపతి మాటలు అక్కడున్నవారిని బాగా ప్రభావితం చేసినట్టుంది. మళ్ళీ ప్రారంభించాడు.

“దీనికి బాధ్యులు యెవరో తెలుసునా?” అక్కడున్న ముగ్గురికేసి చూశాడు వెంకటపతి.

వాళ్ళ ముగ్గురూ ఆసక్తిగా చెవులు రిక్కరించుకుని సమాధానం కోసం యెదురు చూస్తున్నారు. “మీకు తెలీదు. కాదు - మీరు తెలుసుకోలేకపోతున్నారు. మీరు తప్పు చేస్తున్నా ఆ తప్పుల్ని నేను యెత్తి చూపుతూ, సరిదిద్దాలని ప్రయత్నిస్తున్నా. నా మాటలకు చేయూత నివ్వకుండా మీ తప్పుల్ని కప్పిపుచ్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ మీ అభిమానాన్ని చూరగొంటున్న మీ అమ్మే ప్రథమంగా

బాధ్యురాలు; కాదంటారా? నిజాన్ని అవగాహన చేసుకోకుండా మీ భవితవ్యం కోసం నేను పడి శ్రమల్ని గుర్తించకుండా నా మనసులోని వాత్సల్యాన్ని చదవకుండా నా పట్ల ఓవిధమైన యేహ్యభావాన్ని పరోక్షంగా పెంచుకున్న మీరు బాధ్యులు కాదా? చెప్పండి. ఏరా సుందరం? ఏవమ్మా అరుణా! చెప్పండి నన్ను సరిగ్గా అర్థం చేసుకుంటున్నారా? కేవలం తల్లికే కాదు - తండ్రికీ ఓ మనస్సుందని గ్రహించండి పిల్లల భవిష్యత్తు ఉజ్వలంగా వుండాలని, వాళ్ళు సుఖమయ జీవితం సాగించాలని, సదా కాంక్షించే తండ్రి మనసు, యెందులోనూ తల్లి మనసుకి తీసిపోదు. ఈ నిజాన్ని మీరే కాదు - అందరూ అవగతం చేసుకోవాలి” అన్నాడు వెంకటపతి.

అతని మొహంలో యెంతో రిలీఫ్ అగుపించింది. మనసులో దాక్కొన్న బరువు అంతా దించేసుకున్నట్టయిందనికీ.

సుందరం, అరుణ మొహాలు దించేసుకున్నాడు. తండ్రి చెప్పింది అక్షరాలా నిజమనిపించింది. కాని, యిన్నాళ్ళు ఆయన మాటల్ని పెడచెవిన పెట్టి ఆయన్నియేహ్యభావంతో చూసి ఒక విధమైన అపోహను సృష్టించుకున్నారు. అది నిశ్చయంగా తమ తెలివి తక్కువ తనమేనని పించింది. అందుకు తల్లిని బాధ్యురాలిగా భావించారు.

నిర్మల, పరిస్థితిని అర్థం చేసుకుంది కొంతమేరకు, పిల్లలు తండ్రి పట్ల అపోహను పెంచుకోవడానికి తనే కారణమనుకుంది. తనలో యెటువంటి స్వార్థమూ లేకపోయినా అప్రయత్నంగా యీ పరిణామాలు చోటుచేసుకున్నాయి. పశ్చాత్తాపంతో ఆమె హృదయం ప్రక్షాళితమయ్యింది.

“క్షమించండి మీరన్నట్టు యీ పరిణామాలకు నేనే బాధ్యురాలి. కాని యిది తెలిసి చేసిన పొరపాటు కాదు. యాదృచ్ఛకంగా జరిగిన పొరపాటు. మీరన్నట్టు తండ్రి మనసు, తల్లి మనసుకి యెందునూ తీసిపోదు. ఇకముందు యిటువంటి పొరపాటు జరగకుండా జాగ్రత్త వహిస్తానండీ” అంది నిర్మల. “మమ్మల్ని క్షమించండి నాన్నా! మీ మనస్సుని అర్థం చేసుకోలేకపోయాం. ఇప్పుడు మాలోని అపోహ మటుమాయమయ్యింది” అన్నారు - సుందరం, అరుణ ముక్తకంఠంతో.

వెంకటపతి తృప్తిగా నవ్వుకున్నాడు. అతని మనసు తేలిక పడింది. మొహం వికసించింది.

□□□

(ఆంధ్రజ్యోతి సచిత్రవారపత్రిక, దీపావళి 1988 ప్రత్యేక సంచిక)